

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 1085/2006**z dnia 17 lipca 2006 r.****ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA)**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 181a,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu zwiększenia skuteczności pomocy zewnętrznej Wspólnoty przewidziano nowe ramy planowania i dostarczania pomocy. Obecny instrument stanowi jeden z ogólnych instrumentów bezpośrednio wspierających europejską politykę w zakresie pomocy zewnętrznej.
- (2) Artykuł 49 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że każde państwo europejskie, które przestrzega zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz zasad państwa prawnego może się ubiegać o członkostwo w Unii.
- (3) Wniosek Republiki Turcji o członkostwo w Unii Europejskiej został przyjęty na posiedzeniu Rady Europejskiej w Helsinkach w 1999 r. Pomoc przedakcesyjna została udostępniona Republice Turcji od 2002 r. Na posiedzeniu w Brukseli w dniach 16–17 grudnia 2004 r. Rada Europejska zaleciła rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Turcją.
- (4) Na posiedzeniu w Santa Maria da Feira w dniu 20 czerwca 2000 r. Rada Europejska podkreśliła, że kraje Bałkanów Zachodnich są potencjalnymi kandydatami do członkostwa w Unii Europejskiej.
- (5) Na posiedzeniu w Salonikach w dniach 19–20 czerwca 2003 r. Rada Europejska odwołała się do swoich konkluzji z posiedzeń w Kopenhadze (w grudniu 2002 r.) i Brukseli (w marcu 2003 r.) oraz ponownie potwierdziła swoje zdecydowanie co do pełnego i skutecznego wsparcia europejskiej perspektywy dla krajów Bałkanów Zachodnich, wskazując, że po spełnieniu określonych kryteriów staną się one integralną częścią Unii Europejskiej.
- (6) Na posiedzeniu w Salonikach w 2003 r. Rada Europejska wskazała również, że proces stabilizacji i stowarzyszenia powinien wyznaczyć ogólne ramy określające europejską drogę krajów Bałkanów Zachodnich do przyszłego przystąpienia.
- (7) Parlament Europejski w rezolucji w sprawie konkluzji Rady Europejskiej w Salonikach stwierdził, że każdy z krajów Bałkanów Zachodnich podąża drogą zmierzającą do przystąpienia, przy czym jednocześnie położył nacisk na fakt, że każdy z krajów należy oceniać na podstawie jego własnych zasług.
- (8) Wszystkie kraje Bałkanów Zachodnich mogą zatem być uważane za potencjalne kraje kandydujące; jednakże należy dokonać wyraźnego rozróżnienia pomiędzy krajami kandydującymi a potencjalnymi krajami kandydującymi.
- (9) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 17–18 czerwca 2004 r. zaleciła ona rozpoczęcie negocjacji z Chorwacją.
- (10) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 15–16 grudnia 2005 r. podjęła ona decyzję o przyznaniu Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii statusu kraju kandydującego.
- (11) Ponadto na posiedzeniu Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 16–17 grudnia 2004 r. zaleciła ona, aby Unia Europejska, równoległe do prowadzonych negocjacji akcesyjnych, zaangażowała się w pogłębiony dialog polityczny i kulturowy z każdym z krajów kandydujących.
- (12) Dla zachowania spójności i jednolitości pomocy wspólnotowej pomoc dla krajów kandydujących, jak również dla potencjalnych krajów kandydujących, powinna zostać przyznana w kontekście spójnych ram, z wykorzystaniem doświadczenia zdobytego przy stosowaniu wcześniejszych instrumentów przedakcesyjnych, a także rozporządzenia Rady (WE) nr 2666/2000 z dnia 5 grudnia 2000 r. w sprawie pomocy dla Albanii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Republiki Federalnej Jugosławii i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii ⁽³⁾. Pomoc taka powinna również być spójna z polityką Wspólnoty na rzecz rozwoju zgodnie z art. 181a Traktatu WE.
- (13) Pomoc dla krajów kandydujących, jak również dla potencjalnych krajów kandydujących, ma służyć dalszemu wspieraniu wysiłków tych krajów zmierzających do wzmocnienia instytucji demokratycznych i państwa prawnego, reformy administracji publicznej, przeprowadzenia reform gospodarczych, przestrzegania praw człowieka i praw mniejszości, propagowania równouprawnienia płci, wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, współpracy regionalnej oraz pojednania i odbudowy, a także przyczyniać się do stałego rozwoju i ograniczania ubóstwa w tych krajach; wobec powyższego pomoc ta powinna mieć na celu wsparcie szerokiej gamy środków rozwoju instytucjonalnego.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 6 lipca 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Dz.U. C 231 z 20.9.2005, str. 67.

⁽³⁾ Dz.U. L 306 z 7.12.2000, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienne rozporządzeniem (WE) nr 2112/2005 (Dz.U. L 344 z 27.12.2005, str. 23).

- (14) Pomoc dla krajów kandydujących powinna również koncentrować się na przyjęciu i wprowadzeniu w życie całości dorobku prawnego Wspólnoty, a w szczególności na przygotowaniu krajów kandydujących do wdrożenia wspólnotowej polityki rolnej i polityki spójności.
- (15) Pomoc dla potencjalnych krajów kandydujących może również obejmować dostosowanie prawa do dorobku prawnego Wspólnoty oraz wsparcie projektów inwestycyjnych mających na celu w szczególności kształtowanie umiejętności zarządzania w dziedzinach, takich jak: rozwój regionalny, rozwój zasobów ludzkich i rozwój obszarów wiejskich.
- (16) Pomoc powinna być dostarczana na podstawie kompleksowej wieloletniej strategii odzwierciedlającej priorytety procesu stabilizacji i stowarzyszenia, a także priorytety strategiczne procesu przedakcesyjnego.
- (17) W celu wsparcia omawianej strategii od strony finansowej, bez uszczerbku dla uprawnień władzy budżetowej, Komisja powinna przedstawić swoje plany w zakresie przydziałów środków finansowych, które zostaną zaproponowane na trzy kolejne lata w formie wieloletnich orientacyjnych ram finansowych stanowiących integralną część tzw. pakietu rozszerzenia przygotowywanego przez Komisję.
- (18) Poszczególne komponenty dotyczące pomocy w okresie przejściowym i rozwoju instytucjonalnego i współpracy transgranicznej powinny być dostępne dla wszystkich krajów beneficjentów, aby pomóc im w okresie przejściowym i w procesie zbliżania do UE, a także wesprzeć współpracę regionalną pomiędzy nimi.
- (19) Komponent dotyczący rozwoju regionalnego, komponent dotyczący rozwoju zasobów ludzkich oraz komponent dotyczący rozwoju obszarów wiejskich powinny być udostępnione jedynie krajom kandydującym uznanym za zdolne do zarządzania funduszami w sposób zdecentralizowany, aby pomóc im w przygotowaniu się do okresu następującego po przystąpieniu, w szczególności do wdrożenia wspólnotowej polityki spójności i polityki rozwoju obszarów wiejskich.
- (20) Potencjalne kraje kandydujące oraz kraje kandydujące, które nie zostały uznane za zdolne do zarządzania funduszami w sposób zdecentralizowany, powinny jednak kwalifikować się – w ramach komponentu dotyczącego pomocy w okresie przejściowym i rozwoju instytucjonalnego – do objęcia środkami i działaniami o charakterze zbliżonym do środków i działań, które będą dostępne w ramach poszczególnych komponentów dotyczących odpowiednio rozwoju regionalnego, rozwoju zasobów ludzkich i rozwoju obszarów wiejskich.
- (21) Pomocą należy zarządzać zgodnie z zasadami dotyczącymi pomocy zewnętrznej zawartymi w rozporządzeniu Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾, z wykorzystaniem struktur, których wartość została dowiedziona w procesie przedakcesyjnym, takich jak zarządzanie zdecentralizowane, twinning i TAEX (Instrument Wymiany Informacji o Pomocy Technicznej), niemniej jednak pomoc powinna również uwzględniać podejścia innowacyjne, takie jak wdrażanie za pośrednictwem państw członkowskich w drodze wspólnego zarządzania w przypadku programów transgranicznych dotyczących zewnętrznych granic Unii Europejskiej. W tym kontekście szczególnie pozytywne skutki powinien przynosić transfer wiedzy ogólnej i specjalistycznej z zakresu wprowadzania w życie dorobku prawnego Wspólnoty dokonywany z państw członkowskich mających odpowiednie doświadczenie do beneficjentów niniejszego rozporządzenia.
- (22) Działania niezbędne do wykonania niniejszego rozporządzenia są środkami zarządzania dotyczącymi wdrożenia programów stanowiących istotne implikacje dla budżetu. Działania te powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji, poprzez przedłożenie wieloletnich dokumentów stanowiących wskazujące plany Komitetowi Zarządzającemu⁽²⁾.
- (23) Zgodnie z decyzją 1999/468/WE komitetowi powinny również zostać przedstawione roczne lub wieloletnie programy dotyczące realizacji pomocy w ramach komponentów dotyczących pomocy w okresie przejściowym, rozwoju instytucjonalnego i współpracy transgranicznej, opracowywane przy zastosowaniu podejścia horyzontalnego oraz dla poszczególnych krajów.
- (24) Zgodnie z decyzją 1999/468/WE Komitetowi Zarządzającemu powinny również zostać przedstawione programy wieloletnie służące wykonaniu komponentów dotyczących rozwoju regionalnego, rozwoju zasobów ludzkich i rozwoju obszarów wiejskich. Jako że działania te będą ściśle powiązane z działaniami prowadzonymi w ramach funduszy strukturalnych i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, powinny one w jak najszerszym zakresie wykorzystywać komitety ustanowione dla funduszy strukturalnych i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- (25) W przypadku, w którym Komisja wykonywać będzie niniejsze rozporządzenie poprzez zarządzanie scentralizowane, powinna ona dołożyć wszelkich starań w celu ochrony interesów finansowych Wspólnoty, w szczególności poprzez zastosowanie w tym względzie przepisów i norm dorobku prawnego Wspólnoty, natomiast w przypadku, w którym Komisja wykonywać będzie niniejsze rozporządzenie poprzez inne formy zarządzania, interesy finansowe Wspólnoty Europejskiej powinny być chronione poprzez zawieranie stosownych umów przewidujących odpowiednie gwarancje w tym zakresie.
- (26) Zasady określające kwalifikowanie się do uczestnictwa w przetargach i przydzielaniu dotacji, a także zasady dotyczące pochodzenia dostaw powinny zostać ustanowione zgodnie z najnowszymi ustaleniami w ramach Unii Europejskiej, dotyczącymi odejścia od wiązania pomocy, przy czym powinny pozostawiać margines elastyczności pozwalający reagować na nowe ustalenia w tym obszarze.

(¹) Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

(²) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

- (27) W przypadku gdy kraj beneficjent narusza zasady, na których opiera się Unia Europejska, lub nie dokonuje wystarczającego postępu w zakresie kryteriów kopenhaskich oraz priorytetów ustanowionych w partnerstwie europejskim lub partnerstwie dla członkostwa, Rada musi, na podstawie wniosku Komisji, być w stanie podjąć niezbędne środki; należy zapewnić pełne i niezwłoczne informowanie Parlamentu Europejskiego.
- (28) Należy uchwalić przepisy umożliwiające Radzie zmianę niniejszego rozporządzenia za pomocą uproszczonej procedury w poszanowaniu statusu kraju beneficjenta, jak określono w niniejszym rozporządzeniu.
- (29) Kraje, które są beneficjentami dwóch pozostałych regionalnych instrumentów pomocy zewnętrznej, powinny, na zasadzie wzajemności, móc uczestniczyć w działaniach prowadzonych na mocy niniejszego rozporządzenia, w przypadku, w którym przynosi to korzyści ze względu na regionalny, transgraniczny, transnarodowy lub globalny charakter danego działania.
- (30) Jako że cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie stopniowe dostosowywanie się kraju-beneficjenta do norm i dziedzin polityki Unii Europejskiej, a w stosownych przypadkach – do dorobku prawnego Wspólnoty, i mające na względzie przyszłe członkostwo, nie mogą zostać w wystarczający sposób osiągnięte na poziomie państw członkowskich, a może, w związku z tym, zostać lepiej osiągnięte na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości zawartą w art. 5 Traktatu WE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia tego celu.
- (31) Zważywszy że art. 181a Traktatu WE przewiduje, iż działania w dziedzinie współpracy gospodarczej, finansowej i technicznej prowadzonej z krajami trzecimi stanowią uzupełnienie działań prowadzonych przez państwa członkowskie, Komisja i państwa członkowskie są zobowiązane do zapewnienia koordynacji, spójności i komplementarności świadczonej przez nie pomocy, zgodnie z ustalonymi w 2001 r. wytycznymi dotyczącymi wzmocnienia koordynacji działań w dziedzinie pomocy zewnętrznej, zwłaszcza poprzez regularne konsultacje i częste wymiany potrzebnych informacji na kolejnych etapach udzielania pomocy.
- (32) Finansowa kwota referencyjna, w rozumieniu pkt 38 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. między Parlamentem Europejskim, Radą oraz Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i właściwego zarządzania finansami⁽¹⁾, została zawarta w niniejszym rozporządzeniu na cały okres jego obowiązywania, pozostając tym samym bez wpływu na uprawnienia władzy budżetowej określone w Traktacie WE.
- (33) Ustanowienie nowego systemu wspólnotowej pomocy przedakcesyjnej powoduje konieczność uchylecia rozporządzenia Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie pomocy gospodarczej dla Republiki Węgierskiej i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej⁽²⁾, rozporządzenia Komisji (WE) nr 2760/98 z dnia 18 grudnia 1998 r. dotyczącego wykonania programu współpracy transgranicznej w ramach programu PHARE⁽³⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 1266/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie koordynacji pomocy dla państw ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w ramach strategii przedakcesyjnej⁽⁴⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 1267/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej⁽⁵⁾, rozporządzenia (WE) nr 1268/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie wspólnotowych środków pomocowych na rzecz działań przedakcesyjnych w dziedzinie rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich w państwach Europy Środkowej i Wschodniej ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w okresie przedakcesyjnym⁽⁶⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 555/2000 z dnia 13 marca 2000 r. w sprawie wykonania działań w ramach strategii przedakcesyjnej dla Republiki Cypryjskiej i Republiki Malty⁽⁷⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 2500/2001 z dnia 17 grudnia 2001 r. dotyczącego przedakcesyjnej pomocy finansowej dla Turcji⁽⁸⁾ oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 2112/2005 z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie dostępu do pomocy zagranicznej Wspólnoty. Ponadto niniejsze rozporządzenie powinno zastąpić rozporządzenie Rady (WE) nr 2666/2000, którego termin obowiązywania upływa dnia 31 grudnia 2006 r.,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Beneficjenci i cel ogólny

Wspólnota pomaga krajom wymienionym w załącznikach I i II w ich stopniowym dostosowywaniu się do norm i polityki Unii Europejskiej, a w stosownych przypadkach – do dorobku prawnego Wspólnoty, mając na względzie przyszłe członkostwo tych krajów.

⁽²⁾ Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2257/2004 (Dz.U. L 389 z 31.12.2004, str. 1).

⁽³⁾ Dz.U. L 345 z 19.12.1998, str. 49. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1045/2005 (Dz.U. L 172 z 5.7.2005, str. 78).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 68.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 73. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2112/2005.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 87. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2112/2005.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 68 z 16.3.2000, str. 3. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 769/2004. (Dz.U. L 123 z 27.4.2004, str. 1).

⁽⁸⁾ Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2112/2005.

⁽¹⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1..

Artykuł 2

Zakres zastosowania

1. W stosownych przypadkach pomoc wykorzystywana jest przez kraje beneficjentów wymienione w załącznikach I i II do wspierania następujących dziedzin:

- a) wzmocnienia instytucji demokratycznych, jak również państwa prawnego, w tym także egzekwowania prawa;
- b) wspierania i ochrony praw człowieka i podstawowych wolności oraz zwiększania poszanowania praw mniejszości, wspierania równości płci i niedyskryminacji;
- c) reformy administracji publicznej, w tym ustanowienia systemu umożliwiającego decentralizację zarządzania pomocą w kraju będącym beneficjentem zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 1605/2002,
- d) reformy gospodarczej;
- e) rozwoju społeczeństwa obywatelskiego;
- f) integracji społecznej;
- g) pojednania, działań na rzecz budowy zaufania i odbudowy;
- h) współpracy regionalnej i transgranicznej.

2. W przypadku krajów wymienionych w załączniku I pomoc wykorzystywana jest również do wspierania następujących dziedzin:

- a) przyjęcia i wprowadzania w życie dorobku prawnego Wspólnoty;
- b) wspierania opracowania kierunków polityki, jak również przygotowania do wdrażania wspólnej polityki rolnej i polityki spójności Wspólnoty oraz do zarządzania tymi politykami.

3. W przypadku krajów wymienionych w załączniku II pomoc wykorzystywana jest również do wspierania następujących dziedzin:

- a) stopniowego dostosowywania prawa do dorobku prawnego Wspólnoty;
- b) rozwoju społecznego, gospodarczego i terytorialnego obejmującego, między innymi, działania związane z infrastrukturą i inwestycjami, zwłaszcza w dziedzinach rozwoju regionalnego, rozwoju zasobów ludzkich i rozwoju obszarów wiejskich.

Artykuł 3

Komponenty

1. Pomoc jest planowana i realizowana zgodnie z następującymi komponentami:

- a) pomoc w okresie przejściowym oraz rozwój instytucjonalny;
- b) współpraca transgraniczna;
- c) rozwój regionalny;
- d) rozwój zasobów ludzkich;
- e) rozwój obszarów wiejskich.

2. Komisja zapewnia koordynację i spójność pomiędzy pomocą przyznawaną w ramach różnych komponentów.

3. Działając zgodnie z procedurą określoną w art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, Komisja przyjmuje zasady wykonania niniejszego rozporządzenia. W tym celu Komisję wspiera komitet IPA, o którym mowa w art. 14 ust. 1.

Długość okresu, o którym mowa w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE, ustala się na dwa miesiące.

Artykuł 4

Polityczne ramy pomocy

Pomoc przewidziana w niniejszym rozporządzeniu udzielana jest zgodnie z ogólnymi ramami polityki przedakcesyjnej, określonymi w partnerstwie europejskim i partnerstwie dla członkostwa; uwzględni ona w należyтым stopniu sprawozdania i dokumenty strategiczne zawarte w sporządzanym co roku przez Komisję tzw. pakiecie rozszerzenia.

Artykuł 5

Informacje na temat proponowanych orientacyjnych przydziałów środków finansowych

1. W celu wspierania planowania strategicznego, o którym mowa w art. 6, Komisja co roku przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie plany w zakresie przydziałów środków finansowych, które zostaną zaproponowane na trzy kolejne lata, w formie wieloletnich orientacyjnych ram finansowych, uwzględniając zarówno ramy finansowe, jak i partnerstwo europejskie, partnerstwo dla członkostwa, sprawozdania i dokument strategiczny.

2. Te wieloletnie orientacyjne ramy finansowe odzwierciedlają plany Komisji w zakresie przydziału środków finansowych, z rozbiem na komponenty, kraje i działania prowadzone w kilku krajach. Są one opracowywane na podstawie zestawu obiektywnych i przejrzystych kryteriów, obejmujących ocenę potrzeb, możliwości absorpcji, poszanowanie uwarunkowań i umiejętności zarządzania. Należy również uwzględnić środki pomocy o charakterze nadzwyczajnym lub tymczasowe programy reagowania przyjęte na mocy rozporządzenia ustanawiającego instrument stabilności.

3. Wieloletnie orientacyjne ramy finansowe zamieszczane są w przygotowywanym co roku przez Komisję tzw. pakiecie rozszerzenia, z jednoczesnym zachowaniem zasady planowania w trzyletniej perspektywie.

Artykuł 6

Planowanie pomocy

1. Na mocy niniejszego rozporządzenia pomoc udzielana jest na podstawie dokumentów dotyczących wieloletniego orientacyjnego planowania opracowywanych dla poszczególnych krajów w ścisłej współpracy z władzami państwowymi, co służyć ma wsparciu strategii krajowych i zapewnieniu zaangażowania i udziału danego kraju. Społeczeństwo obywatelskie i inne zainteresowane podmioty w stosownych przypadkach biorą udział w prowadzonych działaniach. Zostaną również uwzględnione inne programy pomocowe.

2. W przypadku krajów wymienionych w załączniku I pomoc opiera się na partnerstwie dla członkostwa. Pomoc obejmuje priorytety oraz ogólną strategię wynikające z regularnie przeprowadzanych analiz sytuacji w poszczególnych krajach, na których muszą się koncentrować przygotowania do przystąpienia. Pomoc jest planowana z uwzględnieniem kryteriów określonych podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Kopenhadze w czerwcu 1993 r., postępów poczynionych w procesie przyjmowania i wprowadzania w życie dorobku prawnego Wspólnoty, jak również współpracy regionalnej.

3. W przypadku krajów wymienionych w załączniku II pomoc opiera się w szczególności na partnerstwie europejskim. Pomoc obejmuje priorytety oraz ogólną strategię wynikające z regularnie przeprowadzanych analiz sytuacji w poszczególnych krajach, na których muszą się koncentrować przygotowania do dalszej integracji z Unią Europejską. Pomoc jest planowana z uwzględnieniem kryteriów określonych podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Kopenhadze w czerwcu 1993 r. oraz postępów poczynionych w zakresie przyjmowania i wykonywania układów o stabilizacji i stowarzyszeniu, w tym także współpracy regionalnej.

4. Dokumenty dotyczące wieloletniego orientacyjnego planowania zawierają orientacyjny przydział środków dla głównych priorytetów w ramach każdego komponentu, przy uwzględnieniu orientacyjnego rozbitcia na kraje i komponenty zaproponowanego w wieloletnich orientacyjnych ramach finansowych. W stosownych przypadkach dokumenty te ustalają również zasady dotyczące finansowania programów obejmujących kilka krajów i inicjatyw horyzontalnych.

5. Dokumenty dotyczące wieloletniego orientacyjnego planowania sporządzane są z uwzględnieniem trzyletniej perspektywy. Co roku są one poddawane przeglądowi.

6. Komisja przyjmuje dokumenty dotyczące wieloletniego orientacyjnego planowania oraz dokonuje co roku ich przeglądu zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 14 ust. 2 lit. a).

Artykuł 7

Planowanie

1. Na mocy niniejszego rozporządzenia pomoc udzielana jest za pośrednictwem programów wieloletnich lub rocznych opracowywanych dla poszczególnych krajów i poszczególnych komponentów lub, w stosownych przypadkach, dla grup krajów lub dla poszczególnych zagadnień, zgodnie z priorytetami określonymi w dokumentach dotyczących wieloletniego orientacyjnego planowania.

2. Programy określają wyznaczone cele, dziedziny interwencji, oczekiwane wyniki, procedury zarządzania oraz całkowitą kwotę planowanego finansowania. Obejmują one zwięzły opis rodzaju działań, które mają być finansowane, wskazanie kwot przeznaczonych na każdy rodzaj działania oraz orientacyjny harmonogram wdrażania. W stosownych przypadkach obejmują one wyniki doświadczeń nabytych w związku z wcześniejszą pomocą. Cele powinny być

konkretne, istotne i wymierne, a ich osiągnięcie powinno być ograniczone określonym terminem.

3. Komisja przyjmuje programy wieloletnie i roczne oraz dokonuje ich przeglądu zgodnie z procedurami ustanowionymi w art. 14 ust. 2.

TYTUŁ II

ZASADY DOTYCZĄCE POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTÓW

Artykuł 8

Komponent: pomoc w okresie przejściowym i rozwój instytucjonalny

1. Komponent dotyczący pomocy w okresie przejściowym oraz rozwoju instytucjonalnego odnosi się do pomocy udzielanej krajom wymienionym w załączniku I i II w osiągnięciu celów określonych w art. 2.

2. Może on być wykorzystywany, między innymi, do finansowania rozwoju zdolności i rozwoju instytucjonalnego, jak również inwestycji, o ile te ostatnie nie są objęte art. 9–12.

3. W ramach tego komponentu możliwe jest również wspieranie uczestnictwa krajów wymienionych w załącznikach I i II we wspólnotowych programach i agencjach. Ponadto pomoc może być udzielana na programy regionalne i horyzontalne.

Artykuł 9

Komponent: współpraca transgraniczna

1. Komponent dotyczący współpracy transgranicznej może odnosić się do wspierania krajów wymienionych w załączniku I i II w zakresie współpracy transgranicznej oraz, w stosownych przypadkach, także współpracy transnarodowej i międzyregionalnej prowadzonej pomiędzy tymi krajami oraz pomiędzy nimi a państwami członkowskimi.

2. Taka współpraca ma na celu wspieranie stosunków dobrosąsiedzkich, zwiększanie stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu we wzajemnym interesie wszystkich zainteresowanych krajów, a także wspieranie ich harmonijnego, zrównoważonego i trwałego rozwoju.

3. W przypadku współpracy transgranicznej z państwami członkowskimi zasady rządzące wkładami finansowymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz niniejsze rozporządzenie są właściwymi przepisami art. 21 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności (¹).

4. Współpraca zostanie skoordynowana z pozostałymi wspólnotowymi instrumentami służącymi współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej. W przypadku współpracy transgranicznej z państwami członkowskimi komponent ten obejmuje regiony po obydwu stronach danej granicy lub granic, zarówno lądowych, jak i morskich.

(¹) Patrz: str. 25 niniejszego Dziennika Urzędowego.

5. W ramach celów określonych w niniejszym artykule komponent ten może, między innymi, być wykorzystywany do finansowania rozwoju zdolności i rozwoju instytucjonalnego oraz do finansowania inwestycji.

Artykuł 10

Komponent: rozwój regionalny

1. Komponent dotyczący rozwoju regionalnego odnosi się do wspierania krajów wymienionych w załączniku I w zakresie opracowywania polityki oraz przygotowywania do wdrażania wspólnotowej polityki spójności i do zarządzania nią, w szczególności w zakresie przygotowywania tych krajów do uczestnictwa w Europejskim Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności.

2. W szczególności może przyczynić się on do finansowania działań określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ⁽¹⁾ i rozporządzeniu (WE) 1084/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym Fundusz Spójności ⁽²⁾.

Artykuł 11

Komponent: rozwój zasobów ludzkich

1. Komponent dotyczący rozwoju zasobów ludzkich odnosi się do wspierania krajów wymienionych w załączniku I w zakresie opracowywania polityki oraz przygotowywania do wdrażania wspólnotowej polityki spójności i do zarządzania nią, w szczególności w zakresie przygotowywania tych krajów do uczestnictwa w Europejskim Funduszu Społecznym.

2. W szczególności może przyczynić się on do finansowania działań określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1081/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego ⁽³⁾.

Artykuł 12

Komponent: rozwój obszarów wiejskich

1. Komponent dotyczący rozwoju obszarów wiejskich odnosi się do wspierania krajów wymienionych w załączniku I w zakresie opracowywania oraz przygotowywania do wdrażania wspólnej polityki rolnej Wspólnoty i do zarządzania nią. W szczególności przyczynia się do trwałego dostosowania sektora rolnego i obszarów wiejskich oraz do przygotowania krajów kandydujących do wprowadzenia w życie dorobku prawnego Wspólnoty dotyczącego wspólnej polityki rolnej i związanych z nią dziedzin polityki.

2. W szczególności może przyczynić się do finansowania działań określonych w rozporządzeniu (WE) 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) ⁽⁴⁾

⁽¹⁾ Patrz: str. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽²⁾ Patrz: str. 79 niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽³⁾ Patrz: str. 12 niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 277 z 21.10. 2005, str. 1.

TYTUŁ III

ZARZĄDZANIE I WYKONANIE

Artykuł 13

Zarządzanie pomocą, sprawozdawczość

1. Komisja, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 14 i z zasadami wykonania określonymi w art. 3 ust. 3, odpowiada za wykonanie niniejszego rozporządzenia.

2. Działania prowadzone na mocy niniejszego rozporządzenia są zarządzane, monitorowane, oceniane i poddawane wymogom sprawozdawczości zgodnie z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1605/2002. Finansowanie wspólnotowe może w szczególności przyjąć postać umów finansowych pomiędzy Komisją i krajem beneficjentem, zamówień publicznych lub dotacji zawartych z krajowymi lub międzynarodowymi organami sektora publicznego, osobami fizycznymi lub prawnymi odpowiedzialnymi za prowadzenie działań, bądź też umów o pracę. W przypadku programów transgranicznych wdrażanych wspólnie z państwami członkowskimi zgodnie z art. 9 niniejszego rozporządzenia zadania związane z wdrażaniem mogą być delegowane do państw członkowskich, w którym to przypadku są wykonywane za pośrednictwem wspólnego zarządzania zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002. W przypadku wspólnego zarządzania organ zarządzający działa zgodnie z zasadami i przepisami określonymi w rozporządzeniu (WE) 1083/2006.

3. Komisja może również otrzymywać środki finansowe – stanowiące dochód przeznaczony na określony cel zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 1605/2002 – od innych darczyńców i zarządzać nimi w celu wykonywania działań wspólnie z tymi darczyńcami.

4. W uzasadnionych przypadkach Komisja może, zgodnie z art. 54 rozporządzenia (WE, Euratom) 1605/2002, podjąć decyzję o powierzeniu zadań władzy publicznej, w szczególności zadań związanych z wykonaniem budżetu, organom określonym w art. 54 ust. 2 tego rozporządzenia. Organom określonym w art. 54 ust. 2 lit. c) tego rozporządzenia można powierzyć zadania władzy publicznej, jeżeli posiadają uznaną międzynarodową pozycję, stosują się do uznanych międzynarodowych systemów zarządzania i kontroli oraz są nadzorowane przez władzę publiczną.

5. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat na roczne raty.

6. Każdego roku Komisja przesyła Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie realizacji pomocy wspólnotowej na podstawie niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie zawiera informacje dotyczące działań sfinansowanych w ciągu roku i ustaleń wynikających z monitorowania oraz przedstawia ocenę wyników osiągniętych w związku z realizacją pomocy.

Artykuł 14

Komitety

1. Ustanawia się Komitet IPA złożony z przedstawicieli państw członkowskich pod przewodnictwem przedstawiciela Komisji. Wspiera on Komisję zwłaszcza przy wykonywaniu jej zadań związanych z zapewnieniem przewidzianej w art. 3 ust. 2 koordynacji i spójności pomiędzy pomocą udzielaną w ramach różnych komponentów.

Komitet IPA uchwała swój regulamin.

2. a) Działając zgodnie z procedurą określoną w art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE Komisja przyjmuje dokumenty dotyczące wieloletniego orientacyjnego planowania oraz dokonuje co roku ich przeglądów zgodnie z art. 6 niniejszego rozporządzenia, jak również przyjmuje programy dotyczące pomocy udzielanej na mocy art. 8 i 9 niniejszego rozporządzenia. W tym celu Komisję wspiera Komitet IPA.

Okres przewidziany w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ustala się na jeden miesiąc.

b) Działając zgodnie z procedurą określoną w art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, Komisja przyjmuje programy dotyczące pomocy udzielanej na mocy art. 10 niniejszego rozporządzenia. W tym celu Komisję wspiera Komitet ds. Koordynacji Funduszy, o którym mowa w art. 103 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006.

Okres przewidziany w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ustala się na jeden miesiąc.

c) Działając zgodnie z procedurą określoną w art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, Komisja, po zasięgnięciu opinii komitetu, o którym mowa w art. 147 Traktatu WE, przyjmuje programy dotyczące pomocy udzielanej na mocy art. 11 niniejszego rozporządzenia. W tym celu Komisję wspiera Komitet ds. Koordynacji Funduszy, o którym mowa w art. 103 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006.

Okres przewidziany w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ustala się na jeden miesiąc.

d) Działając zgodnie z procedurą określoną w art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, Komisja przyjmuje programy dotyczące pomocy udzielanej na mocy art. 12 niniejszego rozporządzenia. W tym celu Komisję wspiera Komitet ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich ustanowiony na mocy art. 90 rozporządzenia (WE) 1698/2005.

Okres przewidziany w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ustala się na jeden miesiąc.

3. Decyzje dotyczące finansowania nieobjęte programem wieloletnim lub programem rocznym podejmowane są przez Komisję zgodnie z procedurą określoną w ust. 2 lit. a) niniejszego rozporządzenia.

4. Komisja przyjmuje zmiany do programów wieloletnich i programów rocznych, jak również do decyzji, o których mowa w ust. 3, jeżeli zmiany te nie naruszają w poważnym stopniu charakteru pierwotnych programów i działań, a w odniesieniu do aspektu finansowego – nie przekraczają 20 % całkowitej kwoty przyznanej na dany program lub działanie, przy górnej granicy 4 mln EUR. Komitet, który wydał opinię w sprawie pierwotnego programu lub działania, jest informowany o wszelkich decyzjach wprowadzających takie zmiany.

5. W obradach komitetów uczestniczy obserwator będący przedstawicielem Europejskiego Banku Inwestycyjnego, w zakresie, w jakim omawiane są zagadnienia dotyczące banku.

Artykuł 15

Rodzaje pomocy

1. Pomoc w ramach niniejszego rozporządzenia może, między innymi, być przeznaczona na finansowanie inwestycji, zamówień publicznych, dotacji, w tym dotacji na spłatę odsetek, pożyczek na specjalnych warunkach, gwarancji kredytowych i pomocy finansowej, wsparcia budżetowego i innych szczególnych postaci pomocy budżetowej oraz wkładu do kapitału międzynarodowych instytucji finansowych lub banków rozwoju regionalnego w zakresie, w jakim ryzyko finansowe ponoszone przez Wspólnotę ograniczone jest wysokością tych środków finansowania. Wsparcie budżetowe udzielane jest w wyjątkowych sytuacjach, w precyzyjnie określonych celach i z określeniem punktów odniesienia; uzależnione jest ono od odpowiedniej przejrzystości, rzetelności i wydajności administrowania finansami publicznymi kraju beneficjenta, a także od wdrożenia jasno zdefiniowanych sektorowych lub makroekonomicznych dziedzin polityki zatwierdzonych co do zasady przez międzynarodowe instytucje finansowe. Przydział środków pochodzących ze wsparcia budżetowego jest uzależniony od zadowalających postępów w osiągnięciu celów pod względem oddziaływania i wyników.

2. Pomoc może być również realizowana poprzez administracyjne środki współpracy przewidujące udział ekspertów z sektora publicznego oddelegowanych przez państwa członkowskie. Projekty takie są wykonywane zgodnie z przepisami wykonawczymi ustanowionymi przez Komisję.

3. Pomoc może również być wykorzystywana do pokrywania kosztów, włącznie z kosztami administracyjnymi, wynikających z udziału Komisji w międzynarodowych misjach, inicjatywach lub organizacjach działających na rzecz kraju beneficjenta.

4. Finansowanie wspólnotowe z zasady nie jest wykorzystywane do płacenia podatków, ceł i uiszczania opłat w krajach będących beneficjentami wymienionych w załącznikach I i II.

Artykuł 16

Środki wsparcia

Pomoc można również wykorzystać na pokrycie kosztów działań związanych z przygotowaniem, kontynuacją, kontrolą, audytem i oceną bezwzględnie koniecznych do zarządzania programem i osiągnięcia jego celów, na przykład badań, spotkań, informacji i promocji, wydatków związanych z sieciami komputerowymi służącymi wymianie informacji, jak również wszelkich innych wydatków na pomoc administracyjną i techniczną, które może ponosić Komisja w związku z zarządzaniem programem. Obejmuje ona również koszty wsparcia administracyjnego do celów zdecentralizowanego zarządzania programem w przedstawicielstwach Komisji w krajach trzecich.

Artykuł 17

Realizacja pomocy

1. Komisja i kraje beneficjenci zawierają umowy ramowe dotyczące realizacji pomocy.
2. Jeżeli zaistnieje taka konieczność, Komisja i kraj beneficjent lub jego władze wykonawcze zawierają dodatkowe umowy dotyczące realizacji pomocy.

Artykuł 18

Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. Wszelkie umowy wynikające z niniejszego rozporządzenia zawierają postanowienia zapewniające ochronę interesów finansowych Wspólnoty, w szczególności w odniesieniu do nadużyć finansowych, korupcji i wszelkich innych nieprawidłowości, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich⁽¹⁾, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami⁽²⁾ oraz (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)⁽³⁾.

2. Umowy wyraźnie stanowią, że Komisja i Trybunał Obrachunkowy są uprawnione do przeprowadzania audytu, zarówno na podstawie dokumentów, jak i na miejscu, u wszystkich wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali wspólnotowe środki finansowe. Umowy te muszą również wyraźnie upoważniać Komisję do przeprowadzenia kontroli na miejscu oraz inspekcji określonych w rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 2185/96.

3. Wszelkie umowy wynikające z realizacji pomocy zabezpieczają prawa Komisji i Trybunału Obrachunkowego,

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

o których mowa w ust. 2, podczas i po zakończeniu wykonywania umów.

Artykuł 19

Zasady uczestnictwa i pochodzenia, kwalifikowalność do korzystania z dotacji

1. W przyznawaniu zamówień publicznych lub dotacji finansowanych na mocy niniejszego rozporządzenia mogą brać udział wszystkie osoby fizyczne, które są obywatelami państwa członkowskiego, kraju będącego beneficjentem niniejszego rozporządzenia, kraju będącego beneficjentem europejskiego instrumentu sąsiedztwa i partnerstwa lub państwa członkowskiego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, oraz osoby prawne, które mają siedzibę w wyżej wymienionych państwach.

2. W przyznawaniu zamówień publicznych lub dotacji finansowanych na mocy niniejszego rozporządzenia mogą brać również udział wszystkie osoby fizyczne, które są obywatelami każdego innego państwa niż to, o którym mowa w ust. 1, w przypadkach gdy został ustanowiony wzajemny dostęp do ich pomocy zagranicznej, oraz osoby prawne mające siedzibę w takim państwie.

Wzajemny dostęp do pomocy zagranicznej Wspólnoty ustala się na podstawie konkretnej decyzji dotyczącej danego kraju lub danej regionalnej grupy krajów. Komisja przyjmuje taką decyzję zgodnie z procedurą określoną w art. 14 ust. 2 lit. a); decyzja ta obowiązuje przez co najmniej jeden rok.

Zapewnienie wzajemnego dostępu do pomocy zagranicznej Wspólnoty opiera się na porównaniu między Wspólnotą a innymi darczyńcami i ma miejsce na poziomie sektorowym lub całego kraju, zarówno w kraju darczyńcy, jak też odbiorcy pomocy. Decyzja o zapewnieniu takiej wzajemności krajowi darczyńcy opiera się na przejrzystości, spójności i proporcjonalności pomocy przyznawanej przez tego darczyńcę, zarówno pod względem jakości, jak i wielkości pomocy. Podczas procedury opisanej w niniejszym ustępie odbywane są konsultacje z krajami beneficjentami.

3. Uczestnictwo w przyznawaniu zamówień publicznych lub dotacji finansowanych na mocy niniejszego rozporządzenia jest otwarte dla organizacji międzynarodowych.

4. Eksperti zaproponowani w kontekście procedur przydzielania umów nie muszą stosować się do zasad dotyczących przynależności państwowej zawartych w ust. 1 i 2.

5. Wszelkie dostawy i materiały zakupione w ramach kontraktu finansowanego na mocy niniejszego rozporządzenia muszą pochodzić ze Wspólnoty lub z kraju kwalifikującego się zgodnie z ust. 1 lub 2. Do celów niniejszego rozporządzenia pojęcie „pochodzenie” jest określone w odpowiednich przepisach Wspólnoty dotyczących pochodzenia dla potrzeb celnych.

6. Komisja może, w należycie uzasadnionych przypadkach, zezwolić na uczestnictwo osób fizycznych, które są obywatelami innych krajów niż te, o których mowa w ust. 1 i 2, i osób prawnych, które mają siedzibę w takich krajach, lub na zakup dostaw i materiałów o innym pochodzeniu niż to wymienione w ust. 5. Odstępstwa mogą być uzasadnione niedostępnością produktów i usług na rynkach krajów, o których jest mowa, koniecznością natychmiastowego działania lub tym, że stosowanie kryteriów kwalifikacji uniemożliwiłoby realizację projektu, programu lub działania, lub znacznie utrudniłoby ich realizację.

7. Zgodnie z art. 114 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 dotacje mogą być przyznawane osobom fizycznym.

8. We wszystkich przypadkach, gdy fundusze Wspólnoty są wykorzystywane w operacjach przeprowadzanych przez organizacje międzynarodowe, uczestnictwo w odpowiednich procedurach umownych jest otwarte dla wszystkich osób fizycznych lub prawnych, które kwalifikują się na podstawie ust. 1 i 2, a także dla wszystkich osób fizycznych lub prawnych, które kwalifikują się zgodnie z regulaminem takiej organizacji; należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie równego dostępu wszystkim darczyńcom. Takie same reguły dotyczą dostaw, materiałów i ekspertów.

We wszystkich przypadkach, gdy fundusze Wspólnoty są wykorzystywane w operacjach współfinansowanych przez państwo członkowskie, państwo trzecie, pod warunkiem zapewnienia wzajemności zgodnie z ust. 2, lub przez organizację regionalną, uczestnictwo w odpowiednich procedurach umownych jest otwarte dla wszystkich osób fizycznych lub prawnych, które kwalifikują się na podstawie art. 1, 2 i 3, a także dla wszystkich osób fizycznych lub prawnych, które kwalifikują się na mocy przepisów tego państwa członkowskiego, państwa trzeciego lub organizacji regionalnej. Takie same reguły dotyczą dostaw, materiałów i ekspertów.

Artykuł 20

Spójność, zgodność i koordynacja

1. Programy i projekty finansowane na mocy niniejszego rozporządzenia są spójne z kierunkami polityki Unii Europejskiej. Są one zgodne z umowami zawieranymi przez Wspólnotę i jej państwa członkowskie z krajami beneficjentami i nie naruszają zobowiązań wynikających z umów wielostronnych, których są one stronami.

2. Komisja i państwa członkowskie zapewniają spójność pomiędzy pomocą wspólnotową udzielaną na mocy niniejszego rozporządzenia a pomocą finansową udzielaną przez Wspólnotę i państwa członkowskie za pośrednictwem innych instrumentów finansowych, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych oraz przez Europejski Bank Inwestycyjny.

3. Komisja i państwa członkowskie zapewniają koordynację swoich odpowiednich programów pomocowych celem zwiększenia skuteczności i wydajności udzielanej pomocy zgodnie z ustalonymi wytycznymi w sprawie zwiększenia koordynacji działań w dziedzinie pomocy zewnętrznej oraz harmonizacji polityk i procedur. Koordynacja obejmuje prowadzone regularnie konsultacje i częstą wymianę istotnych informacji na kolejnych etapach udzielania pomocy, zwłaszcza w ramach działań w terenie, jak również stanowi kluczowy element procesu planowania przebiegającego w państwach członkowskich i we Wspólnocie.

4. Współdziałając z państwami członkowskimi, Komisja podejmie niezbędne kroki w celu zapewnienia właściwej koordynacji, harmonizacji i współpracy z wielostronnymi i regionalnymi organizacjami i podmiotami, takimi jak międzynarodowe instytucje finansowe oraz działające w ramach ONZ agencje, fundusze i programy, a także darczyńcy spoza UE.

Artykuł 21

Zawieszenie pomocy

1. Poszanowanie zasad demokracji, państwa prawnego, praw człowieka i praw mniejszości oraz podstawowych wolności stanowi zasadniczy element stosowania niniejszego rozporządzenia oraz przyznawania pomocy na jego podstawie. Pomoc wspólnotowa dla Albanii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii oraz Czarnogóry i Serbii wraz z Kosowem podlega również warunkom określonym przez Radę w konkluzjach z dnia 29 kwietnia 1997 r., zwłaszcza w zakresie zobowiązania odbiorców pomocy do przeprowadzenia reform o charakterze demokratycznym, gospodarczym i instytucjonalnym.

2. W przypadku gdy kraj beneficjent nie przestrzega tych zasad lub zobowiązań zawartych w odpowiednich partnerstwach z UE bądź też gdy postępy w wypełnianiu kryteriów dotyczących przystąpienia są niewystarczające, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może, na wniosek Komisji, podjąć odpowiednie działania w odniesieniu do każdego rodzaju pomocy przyznanej na mocy niniejszego rozporządzenia. Parlament Europejski jest w pełni i bezzwłocznie informowany o każdej decyzji podjętej w tym zakresie.

Artykuł 22

Ocena

Komisja regularnie ocenia wyniki i funkcjonowanie polityk i programów oraz skuteczność planowania w celu ustalenia, czy osiągnięte zostały zaplanowane cele oraz opracowania zaleceń służących udoskonaleniu przyszłych działań. Komisja wysyła odpowiednie sprawozdania oceniające do komitetów, o których mowa w art. 14, celem przeprowadzenia na ich temat dyskusji. Wyniki te znajdują odbicie podczas przygotowywania kolejnych programów i przydzielania zasobów.

TYTUŁ IV

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 23

Status kraju beneficjenta

Jeżeli kraj beneficjent wymieniony w załączniku II otrzyma status kraju kandydującego do przystąpienia do UE, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, na wniosek Komisji, przeniesie ten kraj z załącznika II do załącznika I.

Artykuł 24

Rozszerzenie zakresu zastosowania instrumentu

W celu zapewnienia spójności i wydajności pomocy wspólnotowej Komisja może zadecydować, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 14 ust. 2 lit. a), że inne kraje trzecie, terytoria i regiony mogą korzystać z działań podejmowanych na mocy niniejszego rozporządzenia, jeżeli dany projekt lub program posiada charakter regionalny, transgraniczny, transnarodowy lub globalny. Podejmując takie decyzje, Komisja stara się unikać powielania innych instrumentów dotyczących zewnętrznej pomocy finansowej.

Artykuł 25

Przepisy przejściowe

1. Rozporządzenia (EWG) nr 3906/89, (WE) nr 2760/98, (WE) nr 1266/1999, (WE) nr 1267/1999, (WE) nr 1268/1999, (WE) nr 555/2000, (WE) nr 2500/2001, (WE) nr 2112/2005 uchyla się ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2007 r..

Uchylone rozporządzenia, podobnie jak rozporządzenie (WE) nr 2666/2000, mają nadal zastosowanie do aktów prawnych i zobowiązań realizujących budżet na lata poprzedzające rok 2007, jak również do wykonania art. 31 aktu dotyczącego

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 17 lipca 2006 r.

warunków przystąpienia Republiki Bułgarii i Rumunii oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej⁽¹⁾.

2. Jeżeli w celu ułatwienia przejścia z systemu ustanowionego rozporządzeniami: (EWG) nr 3906/1989, (WE) nr 2760/1998, (WE) nr 1266/1999, (WE) nr 1267/1999, (WE) nr 1268/1999, (WE) nr 555/2000, (WE) nr 2666/2000 lub (WE) nr 2500/2001 do systemu ustanowionego niniejszym rozporządzeniem okaże się niezbędne przyjęcie środków szczególnych, to takie środki przyjmowane są przez Komisję zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 14 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 26

Finansowa kwota referencyjna

Finansowa kwota referencyjna przeznaczona na wykonanie rozporządzenia na lata 2007–2013 wynosi 11 468 mln EUR. Władza budżetowa zatwierdza roczne przydziały środków finansowych w ramach limitów określonych w ramach finansowych.

Artykuł 27

Przegląd

Do dnia 31 grudnia 2010 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające wykonanie niniejszego rozporządzenia w pierwszych trzech latach jego obowiązywania, w stosownych przypadkach dołączając do niego wniosek legislacyjny proponujący konieczne zmiany do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 28

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

W imieniu Rady

E. TUOMIOJA

Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 157 z 21.6.2005, str. 203.

ZAŁĄCZNIK I

- Chorwacja
  - Turcja
  - Była Jugosłowiańska Republika Macedonii
-

ZAŁĄCZNIK II

- Albania
  - Bośnia i Hercegowina
  - Czarnogóra
  - Serbia, wraz z Kosowem ⁽¹⁾
-

---

(1) Jak zdefiniowano w rezolucji nr 1244 Rady Bezpieczeństwa ONZ.